

DOSSIER OVERMACHT

Wie een overeenkomst ondertekent, gaat ervan uit dat de gemaakte afspraken worden nageleefd. Toch kunnen onvoorziene omstandigheden roet in het eten gooien. Voorbeelden zijn overlijden, brand, ongedierte, stormschade, overstroming en ja ... een pandemie. Kunnen uitbater en/of groep dan beroep doen op overmacht?

In dit dossier gaan we dieper in op wat overmacht precies inhoudt, wat je rechten en plichten zijn en wat de financiële consequenties zijn. We gebruiken concrete voorbeelden en wikken en wegen verschillende oplossingen. We geven ook het woord aan uitbaters en groepen die geconfronteerd werden met overmacht.

Liever dialoog dan juridische spitsvondigheid

Overmacht is een juridisch begrip dat vaak in de mond wordt genomen om een onvoorziene omstandigheid te benoemen. Maar in de praktijk zien we, gelukkig maar, dat uitbaters en groepen samen bijna steeds tot redelijke oplossingen proberen te komen, ook in geval van (al dan niet vermeende) overmacht. We hebben geen weet van overmachtssituaties in jeugdverblijven die eindigen in de rechtbank. Ook staan er tot op vandaag weinig overmachtsclausules vermeld in de contracten.

“Laten we tijdens onvoorziene omstandigheden vooral met elkaar in dialoog gaan.”

Dat er weinig tot geen juridische dreigementen en veldslagen gekend zijn, is toe te juichen. Uit juridische twisten komen meestal enkel verliezers. Daarom de warme oproep: laten we als uitbater tijdens onvoorziene omstandigheden met de groepen vooral blijven in dialoog gaan en samen zoeken naar pragmatische oplossingen die haalbaar zijn voor uitbater en groep.

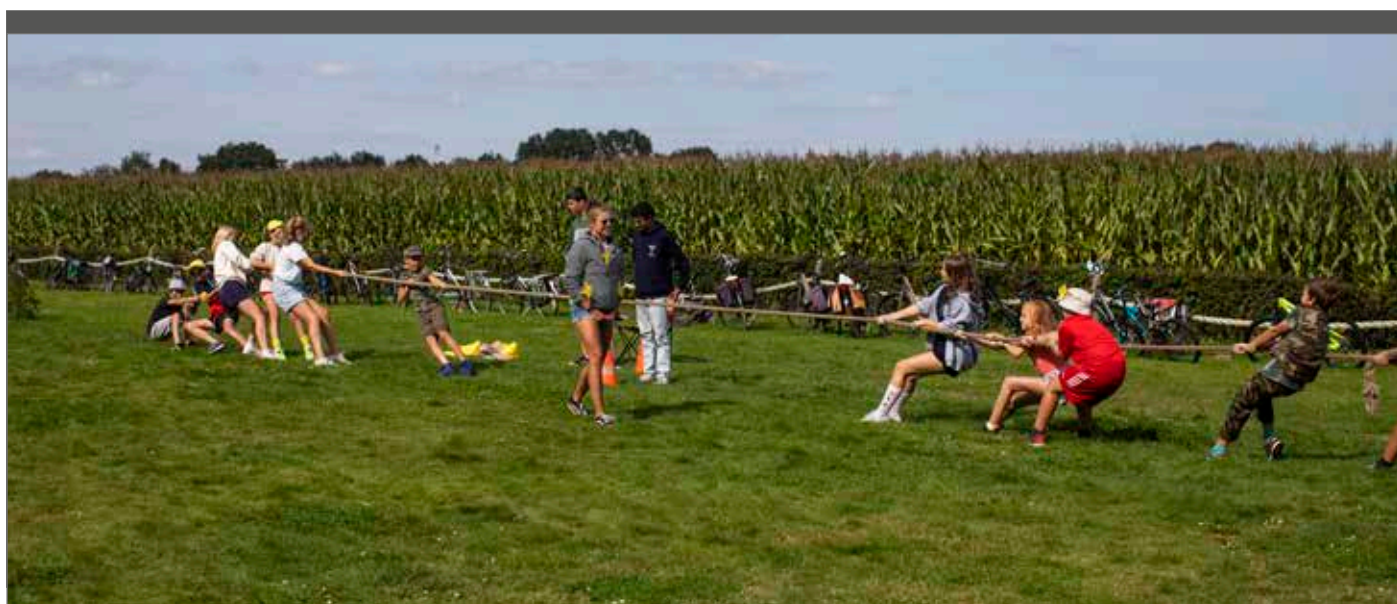
Waarom dan dit dossier? Om in de uitzonderlijke gevallen waarin dialoog niet mogelijk is of om in lange periodes van overmacht (zoals tijdens een pandemie) toch een stok achter de deur te heb-

ben. Een stok die voor elke uitbater anders zal zijn, afhankelijk van het soort verblijf en financiële mogelijkheden.

Kortom: dit dossier is geen pleidooi voor een algemene juridisering van onze sector, maar we willen vooral enkele inzichten uit de voorbije periode delen om uitbaters in de toekomst beter te beschermen tegen overmachtsskaters.

Hou er bovendien rekening mee dat niet alles wat hieronder beschreven staat zomaar kan toegepast worden op elk verblijf dat omwille van corona niet kan doorgaan. Steeds moet eerst de hamvraag worden beantwoord: is dit een geval van overmacht? En overmacht gaat ook ruimer dan enkel corona. Het is belangrijk om dit in het achterhoofd te houden.

De inhoud van dit dossier onderwerpen we aan een juridische check bij Charlier Advocaten. Daarnaast gingen we in gesprek met de uitbaters van onze redactieraad (zie colofon) en een delegatie van de beleidswerkgroep jeugdtoerisme van De Ambrassade. Aan allen dankjewel voor de nuttige feedback!

Dat er weinig tot geen juridische dreigementen en veldslagen gekend zijn, is toe te juichen.

Wat is overmacht?

In een overeenkomst worden afspraken vastgelegd die bindend zijn. Die afspraken bieden de betrokken partijen zekerheid over hun rechten en plichten. Wanneer één of meerdere afspraken niet worden nagekomen, spreken we over een wanprestatie. In het Belgisch recht is in dat geval de uitvoering van de overeenkomst het uitgangspunt. Enkel wanneer de uitvoering niet meer mogelijk of redelijk is, kan er een schadevergoeding worden gevraagd. De vergoeding moet niet noodzakelijk (volledig) uitbetaald worden, maar kan ook in natura gebeuren.

Op dit principe is er echter één uitzondering, nl. overmacht.

DRIE VOORWAARDEN

Overmacht is een juridisch begrip en vinden we terug in het Belgisch recht. Het Burgerlijk Wetboek bepaalt in artikel 1147 en 1148 dat er geen schadevergoeding vereist is wanneer je kan aantonen dat het niet nakomen van de overeenkomst het gevolg is van overmacht.

Je kan overmacht enkel invoeren als aan drie voorwaarden voldaan is:

- Het betreft een onvoorziene gebeurtenis of omstandigheid die zich heeft voorgedaan nadat de overeenkomst is gesloten.
- De gebeurtenis of omstandigheid maakt de uitvoering van de overeenkomst (redelijkerwijze) onmogelijk.
- De gebeurtenis of omstandigheid is niet toe te rekenen aan de partij die de overeenkomst niet nakomt.

In de praktijk duiken echter vaak discussies op.

Wat is een onvoorziene gebeurtenis?

De coronapandemie heeft aangetoond dat het antwoord hierop niet altijd even duidelijk is, zeker voor boekingen die gemaakt werden na de eerste coronagolf. De vraag is dan: is corona met zijn verschillende varianten en diverse impact op het verblijfstoe-risme vandaag nog een onvoorziene gebeurtenis? Nee, want het coronavirus is niet nieuw. Ja, want in ruil voor massale vaccinatie werd het 'rijk der vrijheid' beloofd.

Wat zegt de rechtsleer hierover? Hoewel in het geval van de coronapandemie de mate van voorzienbaarheid stijgt, wordt vooral gekeken naar de concrete maatregelen die gelden op het moment van het verblijf. Als die niet konden voorzien worden bij het ondertekenen van het contract, worden die in de rechtspraak en rechtsleer gezien als onvoorziene gebeurtenis. M.a.w., het principe van onvoorziene gebeurtenis wordt in de rechtbank soepel ingevuld.

Wanneer ben je in de onmogelijkheid om je overeenkomst na te komen?

Je beroepen op die onmogelijkheid omdat je bijvoorbeeld voor het nakomen van je verplichtingen extra inspanningen moet leveren of extra in de geldbeugel moet tasten, is onvoldoende. In de rechtspraak wordt dit namelijk gezien als iets wat tot het ondernemingsrisico behoort. Dat geldt zowel voor uitbaters als voor groepen.

Verder wordt een onderscheid gemaakt tussen tijdelijke en definitieve overmacht (zie verder).

Is de gebeurtenis toe te rekenen aan de partij die de overeenkomst niet nakomt?

Er kan discussie zijn over de directe oorzaak die ervoor zorgt dat een verblijf niet kan doorgaan. Opnieuw toonde corona aan dat dit niet altijd even duidelijk is. Zo is er een groot verschil tussen het annuleren van een verblijf onder bevel van de overheid en het preventief annuleren van een verblijf uit angst voor besmettingen.

Op het principe van uitbetalen van schadevergoeding is één uitzondering, nl. overmacht.

Juridische gevolgen van overmacht

OVERMACHT MELDEN

Heb je als uitbater een overeenkomst afgesloten en ben je van mening dat je die overeenkomst niet kan nakomen omwille van overmacht, dan moet je de tegenpartij hiervan op de hoogte brengen. Bovendien moet je die overmacht ook bewijzen en de schade die eruit volgt, zoveel mogelijk beperken.

Roept de tegenpartij overmacht in, dan moet je hierop snel reageren. Geen of een laat-tijdige reactie kan namelijk geïnterpreteerd worden als het aanvaarden van overmacht. Check in elk geval of aan de drie voorwaarden voldaan is en of hiervoor ook de nodige bewijzen kunnen geleverd worden.

Weet dat overmacht vaak een feitelijke kwestie is. Dit wil zeggen dat overmacht door beide partijen moet erkend worden of dat hierover in het slechtste geval een rechter beslist. Want het erkennen van overmacht heeft gevolgen op vlak van aansprakelijkheid en schadevergoedingen.

TIJDELIJK OF DEFINITIEF

Indien er geen overmachtsclausule is of er zijn geen consequenties in opgenomen (zie verder), dan geldt de algemene wettelijke regeling. In die regeling wordt een onderscheid gemaakt tussen een tijdelijke en definitieve overmachtssituatie.

Is het volledig onmogelijk om een overeenkomst uit te voeren en is deze situatie blijvend van aard, dan is er sprake van een definitieve overmachtssituatie. Wie zich beroept op overmacht, wordt in dat geval bevrijd van contractuele verplichtingen en moet de overeengekomen prestaties

niet meer nakomen. Als uitbater moet je het verblijf dus niet meer ter beschikking stellen. In dat geval kan je echter ook geen aanspraak maken op de overeengekomen prijs omdat de betaalverplichting ook voor de tegenpartij vervalt. Als een groep niet kan verblijven omwille van overmacht aan

“Overmachtsclausules bevatten best pragmatische oplossingen die voor zowel uitbater als groep haalbaar zijn.”

hun kant, vervalt de betaalverplichting eveneens.

Kan de overeenkomst gedeeltelijk uitgevoerd worden, dan blijft de uitvoering van dat gedeelte wel verplicht. Maar ook die regel vraagt enige nuance: de uitvoering moet namelijk voor iedereen menselijk en redelijk blijven. Als de uitvoering in een specifieke situatie onmogelijk of onredelijk is, wordt de overeenkomst alsnog ontbonden of opgeschort.

Is de overmacht tijdelijk van aard, dan wordt de overeenkomst opgeschort voor de duur van de overmacht. Daarna wordt de overeenkomst hervat, tenzij de overeenkomst iedere betekenis verliest. In dit laatste geval zal overmacht opnieuw leiden tot een bevrijding van de verplichtingen.

Nog een gevolg is dat de partij die getroffen is door overmacht, bevrijd is van enige aansprakelijkheid. Dit wil zeggen dat die partij geen schadevergoeding hoeft te betalen.

OVERMACHTSCLAUSULES

Omdat overmachtssituaties feitelijke kwesties zijn, is het vooraf moeilijk in te schatten of overmacht door beide partijen (of door de rechter) geaccepteerd wordt. Daarom is het in specifieke situaties aan te raden om in een overmachtsclausule hierop reeds te anticiperen en bij wijze van voorbeeld aan te geven welke situaties wel en welke situaties niet onder het begrip overmacht vallen. Zonder echter te werken met een limitatieve beperking, zie verder. Zo kunnen discussies worden vermeden en worden pragmatische oplossingen die haalbaar zijn voor zowel uitbater als groep, juridisch verankerd.

DE WETGEVING

Het Burgerlijk Wetboek is met betrekking tot overmacht niet van openbare orde of dwingend recht. Dit wil zeggen dat je de vrijheid hebt om zelf afspraken rond overmacht in het contract te formuleren. Volgende wijzigingen zijn bijvoorbeeld mogelijk:

- *De uitbreiding of beperking van het overmachtsbegrip*

Je kan specifiek vermelden dat een relatieve onmogelijkheid om je verplichting na te komen volstaat om overmacht in te roepen, of andersom: dat de uitvoering van een verplichting absoluut onmogelijk moet zijn om zich te beroepen op overmacht.

- *Opsomming van de gevallen van overmacht*

In een overmachtsclausule kan je uitdrukkelijk aangeven welke situaties als overmacht worden beschouwd, zoals bijvoorbeeld brand, explosie, een pandemie of een staking. Geef je een opsomming, dan vermeld je er best bij dat het

Bij het bepalen van de spelregels rond overmacht dien je ook rekening te houden met het Wetboek economisch recht.

om een niet-limitatieve opsomming gaat. Zo vermijd je om bepaalde overmachtsituaties uit het oog te verliezen.

- **Kennisgevingsplicht bij een geval van overmacht**

Je kan in de clausule opnemen dat de tegenpartij de overmachtssituatie zo snel als mogelijk of binnen een bepaalde termijn kenbaar moet maken.

- **Moduleren van de gevolgen van overmacht**

Je kan de gevolgen van overmacht ook regelen door bijkomend te voorzien in een opschortings-, beëindigings-, aanpassings- en/of heronderhandelingsmogelijkheid voor de verschillende partijen.

“Bij omboekingen op langere termijn geef je bij voorkeur een voucher en stel je een nieuwe overeenkomst op.”

Bij dit alles moet wel rekening gehouden worden met het Wetboek economisch recht. Dit beschermt de consument aan de hand van enkele toetsingscriteria. Die regels zijn dwingend, je kan er dus niet van afwijken (zie ook dossier contracten in HuisWerk 62). Het economisch recht bepaalt specifiek dat:

- het verboden is om bij overmacht de consument de overeenkomst enkel te laten ontbinden tegen betaling van een schadevergoeding.
- het verboden is om het reeds betaalde voorschot of het volledig betaalde bedrag als leverancier van een dienst te behouden.
- het verboden is om bepaalde overmachtssituaties uit te sluiten, vandaar

dat het opstellen van een limitatieve lijst van overmachtssituaties niet wenselijk is.

VOUCHERS

In geval van een definitieve overmachtssituatie ben je verplicht om de betaalde bedragen terug te betalen. Dit kan ook in natura, concreet via het ter beschikking stellen van een voucher. Er zijn twee opties.

- De groep kan op korte termijn omboeken. Dan blijft dezelfde overeenkomst bestaan en worden enkel de prestaties enige tijd opgeschort. Je werkt in dat geval aan dezelfde prijsvoorwaarden.
- Bij omboekingen op langere termijn geef je beter een voucher en stel je een nieuwe overeenkomst op, waardoor het verblijf op een later tijdstip kan plaatsvinden. Een voucher is in zo'n situaties een handig instrument als klantenbinding en om toekomstige boekingen te vrijwaren. Bovendien kan je met een voucher en een nieuwe overeenkomst stijgende energie- of voedingsprijzen of hogere loonkosten doorrekenen. Zo blijf je altijd werken aan marktconforme prijsvoorwaarden.

Wees vooral voorzichtig met zomaar omboeken ver in de tijd. Want doordat dezelfde overeenkomst blijft gelden, kan de prijs niet zomaar worden verhoogd. Bij reeds gesloten overeenkomsten, waarin geen wijzigingsbeding is opgenomen, is het eenzijdig wijzigen van de prijs immers niet mogelijk. De gesloten overeenkomst is immers bindend voor de partijen en in geval van gewijzigde omstandigheden (bijv. prijsstijging van grondstoffen, personeelskosten ...) moet de overeenkomst in principe worden uitgevoerd zoals initieel overeengekomen.

De overgrote meerderheid van de groepen zal begrip tonen en bijdragen in (een deel van) de gemaakte kosten.

HAALBARE OPLOSSINGEN IN GEVAL VAN OVERMACHT

Om een hoeveelheid aan overmachtsclausules in de jeugdverblijfsector te vermijden, is een standaardclausule wenselijk. Niet om deze clausule te pas en te onpas naar boven te halen in contacten met groepen, want dit gaat lijnrecht in tegen de manier waarop uitbaters en groepen doorgaans samenwerken. Wel als stok achter de deur in gevallen waarin één van de partijen zich onredelijk opstelt. Een voorbeeldclausule vind je op www.cjt.be/ondersteuning/overmacht.

“Een overmachtsclausule is vooral een stok achter de deur als de onderlinge dialoog mislukt.”

Soms kan een overmachtssituatie bijzonder lastig zijn: er is een ongeval met de bus op weg naar het verblijf of pas de dag voor het vertrek wordt een haard van coronabesmettingen duidelijk. Durf dan zeker in dialoog gaan met de groep over het vergoeden van reeds gemaakte kosten in functie van het verblijf, bijvoorbeeld verwarming die reeds draait, sanitair dat op vraag van de groep gehuurd werd of voedsel dat al uit de diepvriezer is gehaald. De overgrote meerderheid van de groepen zal begrip tonen en bijdragen in (een deel van) de gemaakte kosten.

Uitbaters en groepen aan het woord

We spraken met verschillende uitbaters en groepen over overmachtssituaties die ze hadden meegemaakt in het verleden. We hebben het dan niet alleen over een pandemie, maar ook over brand, overstromingen en de aanwezigheid van ongedierte. En telkens valt op dat uitbaters en groepen met elkaar in gesprek gaan om samen tot een vergelijk te komen.

BEDWANTSEN

Duindal is een jeugdverblijf in zelfkook, gelegen in Westende. Het verblijf is erkend als type B met een totale capaciteit van 32 personen. Aan het woord is Lieselotte Cavyn, die samen met Bart Soete het verblijf uitbaat.

Drieboomkensberg is een Hopper jeugdverblijf type C gelegen in Westmalle. Het domein telt 3 gebouwen en 142 bedden. Daarnaast kunnen nog eens 200 personen overnachten in tenten. Groepen kunnen kiezen uit de formules zelfkook of volpension. Aan het woord is Peter Schepers, centrumverantwoordelijke van het verblijf.

Lieselotte Cavyn en Bart Soete (Duindal): "In de praktijk wil je zo'n voorval zo snel mogelijk achter je laten."

Met welke onverwachte gebeurtenis werd je geconfronteerd?

Lieselotte: "Eind september 2019 werden we geconfronteerd met bedwantsen. Dat is een kleine parasiet die leeft van het bloed van mensen en dieren. Ze houden van warmte en zijn vooral 's nachts actief. In slaapzalen verschuilen ze zich graag in naden van matrassen of tussen de lattenbodems. Wie gebeten wordt, krijgt huiduitslag en jeuk."

Peter: "Ook wij werden in 2019 geconfronteerd met een echte bedwantsenplaag. Die dieren kunnen 12 maanden overleven zonder voedsel, dus je moet dit bestrijden. Er is geen andere keuze."

Wanneer werden de bedwantsen precies vastgesteld?

Lieselotte: "Dat was op een zaterdagavond. De groep reageerde heel assertief en eiste onmiddellijk schadevergoedingen. Concreet vroegen ze de terugbetaling van de dokters- en apothekerskosten en de kosten voor de droogkuis. Er werd zelfs gesproken over het desinfecteren van de eigen woning als ook daar bedwantsen zouden optreden."

Peter: "Die assertiviteit heb ik ook ervaren. Je wordt door de groep onmiddellijk als schuldige aangewezen. Ze willen namelijk dat je de financiële gevolgen betaalt."

Hoe hebben jullie daarop gereageerd?

Lieselotte: "We hebben onze verzekeringsmaatschappij gecontacteerd, maar vingen bot. Het probleem is dat je moet aantonen wie de bedwantsen binnenbracht. Dat is natuurlijk onmogelijk."

Peter: "We hebben dit binnen Scouts en Gidsen Vlaanderen onderzocht en konden eveneens geen beroep doen op onze verzekering, noch voor de bestrijding, noch voor de gevolgschade en ook al niet voor het inkomstenverlies. Je kan je voor dit specifieke geval van overmacht wel verzekeren, maar dat is veel te duur."

Wat waren de gevolgen voor de verblijvende groep en de daarop volgende groepen?

Lieselotte: "Voor de verblijvende groep was vertrekken op zaterdagavond geen optie. Ze zijn het hele weekend gebleven. De andere

groepen werden geïnformeerd, maar konden hun verblijf verderzetten omdat er geen volle bezetting was. De kamer met de bedwantsen werd wel gesloten.”

Peter: “Bij ons waren de bedwantsen verspreid over elf kamers. Wij waren dus genoodzaakt om de groepen onderdak te bieden in nabijgelegen jeugdverblijven. Dat was veel werk omdat niet alle jeugdverblijven dezelfde capaciteit hebben. Daarom werden soms bedden gehuurd via een Nederlandse firma.”

Hoe snel was de kamer opnieuw beschikbaar?

Lieselotte: “Dat duurde zes maanden omwille van diverse redenen. Het bestrijden van het ongedierte verliep niet van een leien dakje. De eerste firma bestreed de bedwantsen met vergif, maar zonder succes. Daarna zochten we een andere firma die ons met een hittebehandeling wel uit de nood kon helpen.”

Peter: “Die foute behandeling hebben we ook gekregen. Daardoor zijn we veel kostbare tijd verloren. Enkel verhitting is een oplossing.”

Wat was de totale kost van de bedwantsenplaag?

Lieselotte: “Ongeveer 10 000 euro. Daarin zit de behandeling, de compensaties aan de groepen en het aankopen van nieuwe bedden en matrassen. Dit laatste deden we uit voorzorg.”

Peter: “Schrik niet, bij ons was de totale kost 175 000 euro. De juiste behandeling kostte ons 1 100 euro per kamer, maar de foute behandeling werd ons ook aangerekend. Bovendien werd ons toen geadviseerd om alle muren te schilderen omdat ze te poreus waren. En dan heb je nog zes maanden van inkomstenverlies. Het was dus een heel bittere pil.”

Werden de geëiste schadevergoedingen van de eerste groep betaald?

Peter: “Ja, en we zijn daarin misschien te ver gegaan. Er werden drie huizen op onze kosten behandeld omdat de bedwantsen volgens de groep waren meegereisd.”

Lieselotte: “We hebben het verblijf niet aangerekend en de gemaakte kosten tijdens het verblijf terugbetaald. Maar op de eis om hun huizen te behandelen, zijn we niet ingegaan.”

Werd er overmacht ingeroepen?

Lieselotte: “Neen. In theorie is het wellicht overmacht, waardoor je bepaalde onkosten niet hoeft te vergoeden. Maar in de praktijk wil je zo'n voorval zo snel mogelijk achter je laten en negatieve recensies vermijden. Overmacht afdwingen voor de rechtbank is dus uitgesloten.”

Peter: “Ik volg die redenering. Je neemt alle schuld op je en wil het hoofdstuk zo snel mogelijk afronden.”

Vroegen de daaropvolgende groepen ook compensaties?

Lieselotte: “Neen. Die vraag is ons nooit gesteld. Wel hebben we uit eigen beweging de groepen wat extra verwend.”

Peter Schepers (Drieboomkensberg): "Door een foute behandeling zijn we veel kostbare tijd verloren."

BRAND

De Scouts SIK uit Gent verhuurden hun lokalen als jeugdverblijf type A onder de naam Den Otter. In 2018 werd dit verhaal brutaal afgebroken door een felle brand. Aan het woord is Lotte De Brabandere, leidster van de scoutsgroep.

Wanneer is de brand ontstaan?

Op 24 juli 2018 kreeg ik 's nachts telefoon van mijn ouders dat de lokalen brand hadden gevat. We waren toen op kamp in Dendermonde.

Was het lokaal op dit moment verhuurd?

Neen, gelukkig niet. We verhuren enkel in de weekends.

Wat was de oorzaak?

Het was kwaad opzet. De dader is gevat en zit in de cel. Hij was bij de politie als pyromaan gekend.

Wat waren de precieze gevolgen voor het gebouw?

Totale vernieling. Alles werd ondertussen afgebroken en de nieuwbouw hopen we deze zomer te finaliseren. Verhuren kunnen we dan weer in september, dat hopen we toch.

Wat waren de gevolgen voor de toekomstige groepen?

Stad Gent gaf ons containers, zodat we konden overwinteren met onze scoutswerking, maar voor verhuur voldeden die containers

Lotte De Brabandere (Den Otter): "We kregen veel steunbetuigingen na onze brand en sommige groepen stortten zelfs een deel van hun waarborg op de rekening van onze crowdfunding."

niet. We hebben al die groepen geannuleerd en hun waarborg teruggestort.

Vroegen groepen een schadevergoeding omwille van contractbreuk?

Ik had inderdaad schrik voor negatieve reacties. Ik dacht dat ze kwaad of minstens teleurgesteld zouden zijn. Maar het was net andersom. We kregen veel steunbetuigingen en sommige groepen stortten zelfs een deel van hun waarborg op de rekening van onze crowdfunding.

Hoe groot is het inkomstenverlies uit verhuur?

Dat ligt tussen de 8 000 en 10 000 euro per jaar.

Werden de inkomstenverliezen gecompenseerd door de verzekering?

We kregen van de verzekering 63 000 euro, dit voor de heropbouw van het lokaal. Ik denk niet dat we voor inkomstenverliezen verzekerd zijn.

Hoe wordt de nieuwbouw gefinancierd?

We krijgen een stevige subsidie van stad Gent en een renteloze lening van de parochie. Verder hebben we het bedrag van de verzekering en de bijdrages uit de crowdfunding.

Moet de pyromaan niet bijdragen?

De rechter gaf hem een celstraf. De schade moet hij binnen onbepaalde duur terugbetalen aan de verzekering. Maar in de feiten heeft hij te veel schulden waardoor dit niet zal gebeuren. Ons inkomstenverlies op hem verhalen, heeft daarom ook weinig zin.

WATEROVERLAST

In de tweede helft van juli 2021 plande KSA Mortsel voor een honderdtal leden een tentenkamp in Wallonië. Wegens wateroverlast kon dit niet doorgaan. Aan het woord is KSA-leidster Lotte Weyn.

Is het kamp in Wallonië definitief geannuleerd?

Ja. Zoals iedereen ondertussen weet, was een kamp in Wallonië organiseren onmogelijk geworden.

Vanuit het jeugdwerk werd een oproep verspreid om terreinen in Vlaanderen ter beschikking te stellen. Hebben jullie daarvan gebruik gemaakt?

Inderdaad. De organisatoren van het festival in Dranouter konden omwille van de beperkende coronamaatregelen geen familiecamping organiseren en stelden hun vrije terrein voor ons open.

Dat is dus twee keer een terrein huren voor één kamp.

Neen. Het kampeerterrein in Wallonië was te betalen bij aankomst en de terreinen van Dranouter werden ons gratis aangeboden.

Wilde de uitbater in Wallonië het inkomstenverlies niet gedeeltelijk gecompenseerd zien?

We hebben de uitbater gecontacteerd. Betalen voor 2021 was niet nodig. Wel hebben we ondertussen geboekt voor volgend jaar. Zo bieden we hem perspectief, want het terrein was voor die periode nog niet verhuurd.

Werd de overmachtssituatie voor jullie dan een financiële meevaller?

Toch niet. Ook de terreinen in Dranouter overstromden. Hierdoor werd het kamp drie dagen vroeger stopgezet. Maar wij konden niet zomaar naar huis. We hadden namelijk heel wat werk om alle materiaal van het terrein te krijgen. Daarom verbleven we met de leidingsploeg twee nachten in een jeugdverblijf uit de regio. De eerste avond werd het verblijf aangeboden als noodopvang vanuit de gemeente Heuvelland. De tweede nacht verbleven we op eigen kosten, dit gelukkig aan een voordeeltarief. Verder was er heel wat voeding verloren.

Vroegen de ouders geen compensatie voor het ingekorte kamp?

Neen, integendeel. We kregen heel wat complimenten voor ons doorzettingsvermogen en de manier waarop we de overmachtsituatie hebben aangepakt. Het was namelijk een heel gedoe om alle verloren voorwerpen terug bij de juiste ouders te krijgen.

Was er door de overstroming geen schade aan materiaal waardoor een tussenkomst van de verzekering nodig was?

Lotte Weyn (KSA Mortsels): "We hebben ondertussen geboekt voor volgend jaar, zo bieden we de uitbater perspectief."

Neen, we hebben veel geluk gehad. Ook met de hulp die we kregen van de organisatoren van het festival en de brandweer en burge-meester van Heuvelland.

CORONA

De stedelijke basisschool Klaverdries uit Gent plande voor een twintigtal leerlingen een verblijf in Verloren Bos te Lokeren, maar annuleerde omwille van corona. Aan het woord is Maité Wessels, leerkracht van het 6de leerjaar.

Wanneer werd het verblijf geboekt?

Als net afgestudeerde leerkracht kreeg ik in september de opdracht om samen met een collega een jeugdverblijf te zoeken voor een geïntegreerde werkperiode. In de school is dat een traditie. Het was ook de eerste vraag van de leerlingen aan mij: wanneer gaan we op schoolreis?

Wanneer zou het verblijf plaatsvinden?

Graag hadden we zo snel mogelijk geboekt zodat we aan teambuilding konden doen, maar alles was volzet. Daardoor werd er pas geboekt voor de maand december.

Waarom boekte de school niet vroeger?

Het jeugdverblijf waar de school vroeger verbleef, had de prijzen verhoogd en dat paste niet meer in het budget. Dit in combinatie met een stoppende leerkracht zorgde ervoor dat de zoektocht naar een nieuw verblijf werd uitgesteld.

Wanneer werd het verblijf geannuleerd?

Zodra de overheid besliste om meerdaagse uitstappen voor scholen te verbieden, besliste het schoolbestuur en de directie om het meerdaagse verblijf te annuleren.

Werd het verblijf omgeboekt naar een latere datum?

We zitten op dit moment in een turbulente periode door besmettingen en quarantaines. Hierdoor werd over het omboeken nog niet beslist.

Welke gevolgen had de annulatie voor de klas?

De vierde golf zorgde voor het schrappen van heel wat lessen. De decemberdagen hebben we daarom maximaal benut voor het geven van les, dus ook in de periode waarin we de kasteelklassen hadden gepland.

Werd er een voorschot betaald en werd dit reeds teruggestort?

Jawel, er werd een voorschot overgeschreven, maar dat is nog niet teruggestort. De uitbater wacht wellicht onze beslissing over het al dan niet omboeken af.

Bekijken jullie de annulatieregels bij het boeken?

Neen, de annulatieregels werden niet vergeleken.

Overmacht verzekeren

Overmacht bevrijdt je van je verplichtingen en aansprakelijkheid, maar zadelt je misschien wel op met een aanzienlijke factuur. Hoe kan je je hiertegen verzekeren? Die vraag stelden we aan Luc Wasteels, senior accountmanager bij IC Verzekeringen.

Is het mogelijk om je tegen overmacht te verzekeren?

Overmacht is een specifiek juridisch begrip dat een niet toerekenbare onmogelijkheid aanduidt om een verplichting na te komen. Hierdoor wordt de persoon in kwestie bevrijd van deze verplichting. Men gaat er immers van uit dat "niemand gehouden is tot het onmogelijke".

Welke invloed heeft overmacht op je verzekering?

Uitbaters van jeugdverblijven hebben wellicht allemaal een brandverzekering. Dit is een verzekering voor het patrimonium dat je zelf bezit. Het vergoedt alle materiële schade die het gevolg is van brand en natuurrampen, zoals een aardbeving, een storm of een overstroming. In geval van overmacht zal die schade vergoed worden. Opgelet: de vergoeding kan wel verschillen tussen maatschappijen onderling.

In geval van overmacht vervalt de aansprakelijkheid. Heeft dit gevolgen voor de verzekering?

Een partij die schade oploopt door gevallen van overmacht zoals hierboven omschreven, zal vergoed worden door bijvoorbeeld haar eigen brandverzekering. Maar een partij die haar schade wenst te verhalen op een andere partij die verantwoordelijk kan gesteld worden, moet er rekening mee houden dat overmacht kan ingeroepen worden om deze aansprakelijkheid af te wimpelen. Een voorbeeld: een boom valt op een gebouw van een derde. In principe wordt dan de schade aan het gebouw verhaald op de eigenaar van de boom, tenzij het een uitzonderlijke windkracht was. En dat laatste wordt geval per geval beoordeeld.

Welke materiële schade kan je bij de brandverzekering precies aangeven?

Dat hangt van de polis af. Bij heel wat brandverzekeringen kan je schade aangeven aan zowel roerende als onroerende goederen. Ook temperatuurschommelingen naar aanleiding van een

energiestoring kunnen in de brandpolis opgenomen worden. Concreet gaat het bijvoorbeeld over vernielde huishoudapparaten door blikseminslag of de inhoud van de diepvries na een stroompanne.

Wanneer een uitbating getroffen wordt door een brand of een natuurramp, dan zijn er ook inkomstenverliezen. Zijn die verzekerd?

Wanneer je niet meer kan exploiteren, dan leid je bedrijfsschade of inkomstenverlies. Dat zit niet standaard in de verzekering, maar kan afzonderlijk opgenomen worden. Opgelet: enkel bedrijfsschade die verzekerd is via de brandverzekering, is verzekeraar.

Hoe wordt die bedrijfsschade of inkomstenverlies berekend?

Om dit te bepalen, hebben we informatie nodig over de aard van de exploitatie en de omzet of de bedrijfsresultaten.

Wat is de kostprijs voor zo'n bijkomende verzekering?

Ook dit hangt af van parameters, zoals de aard van exploitatie en de omzet die het verblijf realiseert.

Uitbaters worden niet enkel door een brand of een natuurramp getroffen. Hoe kunnen ze zich verzekeren tegen de gevolgen van bijvoorbeeld een pandemie of ongedierte?

Een pandemie valt niet te verzekeren. Dat is financieel niet haalbaar. Het is aan de overheid om hiervoor verschillende beschermingsmechanismen te activeren. Bovendien is het niet evident om aan te tonen wat de precieze oorzaak is. Dat geldt ook voor ongedierte. Een standaardoplossing om de schade die ongedierte veroorzaken te vergoeden, is hier niet voorhanden.

HUIS WERK 66

In april verschijnt HuisWerk 66, met daarin een dossier rond het nieuwe online promotiekanal voor jeugdverblijfscentra en kampeerterreinen in Vlaanderen.

Dit nagelnieuw platform voor groepen en uitbaters vervangt in de zomer www.jeugdverblijven.be en de website van CJT Boekingscentrale. De opvolger moet het aanbod van jeugdverblijfscentra en kampeerterreinen op een eenvoudige, snelle en overzichtelijke manier tot bij de doelgroep

bringen. Het gratis promotieaanbod blijft bestaan voor elke uitbater, maar daarnaast kunnen uitbaters in zelfkook kiezen voor formules die helpen bij het boekingsproces en de bijhorende administratieve verplichtingen. Benieuwd wat het wordt? Tel dan zeker af naar de maand april, want dan bezorgen we je een pak meer informatie.

Heb je zelf nog goede suggesties of tips of wil je reageren op dit thema, laat het ons weten via ondersteuning@cjt.be.